

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

SZÉLESEDŐ ESZKÖZTÁR AZ AGRÁRFINANSZÍROZÁS SEGÍTÉSÉRE

Melyek az agrárfinanszírozás égető problémái? Milyen eszközök (hitelprogramok, támogatási megoldások) állnak rendelkezésre a szektor finanszírozásának segítésére? Hogyan gazdagítható az erre szolgáló eszköztár az előttünk álló időszakban? Ezekről beszélgettünk Feldman Zsolttal a Vidékfejlesztési Minisztérium agrárgazdaságért felelős helyettes államtitkárával.

Melyek az agrárfinanszírozás főbb sajátosságai?

Az agrárfinanszírozás általános sajátosságai jól ismertek: magas forgóeszközigény, amit a gazdálkodók nem kis részben hitelből finanszíroznak; a beruházások nagy része külső forrást igényel; a termelés eredményessége függ a biológiai-természeti folyamatoktól, az időjárási hatásoktól. A hozamok, az árak és a jövedelmek évről évre kisebb-nagyobb kilengést mutathatnak. Miközben a mezőgazdasági társas vállalkozások (mintegy 9000 cégről van szó) finanszírozása jelentős hányadban megoldottnak tekinthető és hitelképesek (főként a szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozók és a vegyes gazdálkodásúak), az árutermelő egyéni gazdaságok - egyéni vállalkozások, őstermelők, családi gazdaságok (mintegy 150-170 ezer vállalkozás) - nagy részének komoly nehézségekbe ütközik a finanszírozása. Ez utóbbiaknál is jobb helyzetben vannak

a szántóföldi növénytermesztéssel foglalkozók, de az állattartók és a kertészeti ágazatban tevékenykedők finanszírozásában már nehézsége-

ket tapasztalunk. A bankok számára különösen a kertészeti ágazat esetében nem megoldott a gazdálkodás áttekinthetősége, a vállalkozások esetlegesen jelennek meg hiteligényükkel, mert sokszor túlzott terhet jelent nekik az azzal járó követelmények teljesítése: sajátos „kölcsonös tartózkodás” alakult ki egymással szemben. Ráadásul olyan kisösszegű hitelekre volna szükségük, amelyek elbírálása „aránytalanul sok” munkát igényelne a banki apparátustól. Épp ezért, az agrárfinanszírozás egésze segítése keretében, az utóbbi körbe tartozó, életképes vállalkozások

„...az előttünk álló egyik legfontosabb feladat az életképes egyéni gazdaságok átláthatóságának és finanszírozhatóságának (hitelképességének) az erősítése lesz...”

Feldman Zsolt

„finanszírozási ügyfél” helyzetbe hozását tekintjük egyik legfontosabb feladatunknak.

Milyen eszközök állnak most rendelkezésre az agrárium finanszírozásának segítésére?

Alapvető segítséget jelent, hogy a kormányzat hatékonyan működteti az agrártámogatási rendszert. Az uniós források és a nemzeti források jó ütemű, hatásos felhasználásának megoldása alapvető eszköz az ágazati finanszírozásban. De az agrártárca a bankrendszerrel is együttműködik a különféle kedvezményes pénzügyi konstrukciók kidolgozásában és működtetésében.

A bankokkal való szoros kapcsolódási pontok közül a Magyar Fejlesztési Bankkal közösen kidolgozott és a takarékszövetkezetek, kereskedelmi bankok révén kihelyezett kedvezményes kamatozású hitelkonstrukciókat kell kiemelni. Most is működik az Új Magyarország Agrárfejlesztési Hitelprogram, az Új Magyarország TЭСZ Forgóeszköz Hitelprogram, az Agrár Forgóeszköz Vis Maior Hitelprogram, az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram. Az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2013 decemberében, 6 milliárd forint keretösszeggel került bevezetésre, és akár 6 éves futamidővel is biztosít finanszírozási lehetőséget. Nagy segítséget jelentett az agrárfinanszírozás előmozdításában a Növekedési Hitelprogram (NHP), a vállalkozások a korábbiál jóval alacsonyabb költséggel (kamat, kezességi díj) tudnak hitelhez jutni. A hitelprogram első és mostani második szakaszában is komoly aktivitást mutattak az agrárvállalkozások. A 2013. szeptember végéig kihelyezett hitelek mintegy 15%-át, a második szakaszban pedig több mint 30%-át vették igénybe. Az agrárszektor sajátos pénzügyi-finanszírozási helyzete miatt a kezességvállalásnak meghatározó szerepe van abban, hogy a megfelelő biztosítékokkal nem mindig rendelkező vállalkozások hozzájussanak a hitelintézeti és egyéb külső pénzügyi forrásokhoz, szolgáltatásokhoz. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalását ezért szinte minden állami támogatású hitelprogramba beépítettük, ugyanakkor a Növekedési Hitelprogram sikerében is meghatározó az alapítvány szerepe.

Milyen költségvetési kamat és/vagy kezesi díjtámogatással működő egyéb agrárfinanszírozási megoldások vannak?

A 114/2008. (IX. 5.) FVM rendelet alapján a mezőgazdasági üzemek korszerűsítéséhez és fejlesztéséhez (amelyhez nem kapcsolódik uniós forrás) a hitelintézetektől felvett hitelhez, pénzügyi lízinghez hitelkamat és lízingdíj-támogatást lehet igénybe venni, amelynek forrása az agrártárca költségvetése. A 2013. évben több mint 3 milliárd forintnyi hitelhez, illetve lízinghez vettek igénybe ilyen kamattámogatást. 2011 szeptemberében óta érhető el az Agrár Széchenyi Kártya

Folyószámlahitel. Ahhoz az agrártárca 2013 júliusától már évi 4 százalékpont kamattámogatást és 50%-os kezesi díjtámogatást nyújt a vállalkozások de minimis támogatási kerete terhére. Eddig mintegy 3500 vállalkozás igényelte a kedvezményes kamatozású folyószámlahitelt, közel 1500 hitelügylet létre is jött, és jelenleg is több száz igénylés vár a banki döntésre. A hitelkonstrukción keresztül eddig közel 9 milliárd forint áramlott az agráriumba. Továbbá, az agrárminisztérium 2013. második felétől mintegy 26 milliárd forint hitel felvételét segítette elő azzal, hogy kezességi díjtámogatást nyújt az agrárvállalkozások számára. Erre a célra 2014-ben mintegy 200 millió forintos támogatási összeg áll rendelkezésre, amely várhatóan további sokmilliárd forint hitel felvételét teszi lehetővé.

Milyen új eszközökre lehet számítani az agrárfinanszírozás előmozdítására?

Számos területen akadnak, illetve tervezünk olyan megoldásokat, amelyek előmozdítják az agráriumban tevékenykedők pénzügyi helyzetének stabilizálódását és segítik fejlődésüket. Az agrártámogatások ebben továbbra is komoly szerepet játszanak. Az előbbieken érintett kedvezményes kamatozású banki hitelkonstrukciók folytatódni fognak, akár csak az Agrár Széchenyi Kártya, és az intézményi kezességvállalás támogatása.

Hogyan alakul a támogatási rendszer?

Az európai uniós és a hazai forrásokból 2014-ben összesen csaknem 750 milliárd forintos támogatás jut az agrárszektornak. Az egyszerűsített területalapú támogatási (SAPS) rendszer 2020-ig megmarad. Ez a gazdák által jól ismert konstrukció, biztosítja a közvetlen támogatások széleskörű igénybevételét és a költségvetési keretösszegek teljes felhasználását. Lényeges, hogy a területalapú támogatás igénybe vétele részben különféle környezetvédelmi (zöldítési) feltételek teljesítésével lehetséges 2015-től. Jó hír, hogy a fiatal gazdálkodók az alaptámogatáson felül többlettámogatást kapnak a hazánknak járó közvetlen támogatási forrásból. Az uniós és hazai forrásokra támaszkodó Vidékfejlesztési Programban az élelmiszeripar, az állattartás, a kertészeti termelés és az öntözés pályázatos támogatása sokkal hangsúlyosabb szerepet kap majd a 2014-2020-as időszakban, kiemelten a kis- és közepes gazdaságok számára. Komoly eredménynek tarjuk, hogy 2014 márciusától lehetővé vált az agrár de minimis támogatás felső határának emelése: 7500 euró/három év/vállalkozás mértékről 15 000 euró/három év/vállalkozáscsoport mértékre. Ez jótékony hatással van a kamat és kezességi díjtámogatáshoz való hozzáférésre is, az alacsony agrár de minimis keret gyors kimerülése ugyanis korábban gyakran akadály volt a gazdálkodók efféle támogatásának.

Tervezik-e új pénzügyi eszközök alkalmazását?

Arra törekszünk, hogy úgynevezett innovatív pénzügyi eszközöket is alkalmazzunk. Ez azt jelenti például, hogy a jövőbeni pályázatok esetében ne csak vissza nem térítendő támogatás folyósítására kerüljön sor, hanem a pályázó a lehetséges maximális támogatási mértéket figyelembe véve, egyidejűleg hitelkamat- és a hitelhez kapcsolódó kezességi díjtámogatásban is részesüljön, ha erre igénye van. Így az érintett vállalkozás a projekt finanszírozásának valamennyi elemében segítséget kaphat, és ez növeli a projekt sikeres megvalósításának esélyét. Az agrártárca egy hitelalap létrehozását is lehetségesnek látja az EMVA keretében, amely olyan mezőgazdasági és az élelmiszerfeldolgozó vállalkozások rendelkezésére áll, amelyek életképesek, de nem bankhitelképesek. A forrás pénzügyi közvetítőkön keresztül juthatna el az ügyfelekhez.

Mit tesznek a gazdálkodók jövedelemstabilitásának erősítésére?

A tárca a kockázatkezelés eszköztárának bővítésére is törekszik. Az időjárás okozta károk enyhítésére már működik egy pénzügyi megoldás: az agrár kárenyhítési alap, amely termelői és költségvetési befizetésekből tevődik össze, továbbá egy 65%-os támogatási intenzitású mezőgazdasági biztosítási díjtámogatás. A tervezett jövedelemstabilizációs alap a piaci árak váratlan mozgása miatti jövedelemcsökkenés ellensúlyozására biztosítana forrást. Főként a kertészeti ágazatban és az állattenyésztésben célszerű alkalmazni. Ez is egyfelől állami forrásból, másfelől az érintett gazdálkodók saját befizetéseiből épülne fel. A cél nem csupán az agrárvállalkozások jövedelemingadozásának mérséklése, hanem a tisztán láthatóság növekedése is.

Mely feladatok megoldása kíván majd kiemelni a figyelmet?

Az agrárfinanszírozás esetében az előttünk álló egyik legfontosabb feladat az életképes egyéni gazdaságok átláthatóságának és finanszírozhatóságának (hitelképességének) az erősítése lesz, amely hozzájárulhat a bennük rejlő gazdasági és növekedési potenciál mind teljesebb kihasználásához. A 2014-2020-as időszakban az élelmiszeripar hitel- és tőkeellátottságának javítása is kulcskérdés lesz. Egyfelől, a feldolgozóiparban mutatkozó finanszírozási problémák kezelése, illetve fejlődési lehetőségek kiaknázása miatt. Másfelől pedig a mezőgazdaság termelésbiztonságának erősítése céljából is, hiszen a hazai mezőgazdasági termés közel kétharmadát élelmiszeriparunk vásárolja és dolgozza fel.

AZ ANYATEHÉNTARTÁS TÁMOGATÁSA

2014. június végétől kezdődött meg a termeléshez kötött anyatehéntartás támogatás kifizetése mintegy ötezer jogosult gazdálkodó részére. Az anyatehéntartás támogatás azoknak az állattartóknak nyújt segítséget, amelyek gazdaságukban marhahús előállítás céljára hasznosított borjút ellő és nevelő nőivarú szarvasmarhákat tartanak.

A támogatásról szóló határozatokat 2014. június második felében kapták kézhez az érintett gazdák. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal most 2,6 milliárd forint támogatást utalt át. A nemzeti költségvetésből finanszírozott jogcímenre szánt teljes 2014. évi keret 4,1 milliárd forint.

A BURLEY- ÉS VIRGINIA DOHÁNY TERMELÉSTŐL ELVÁLASZTOTT TÁMOGATÁSOK KIFIZETÉSE

2014. július közepétől közel egymilliárd forint támogatási összeg kifizetését kezdte meg a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a termeléstől elválasztott Burley és Virginia dohány támogatás keretében az érintett majdnem 1000 gazdálkodó részére.

A támogatás legfeljebb a Burley és Virginia dohány szerkezetátalakítási programban való részvételnél, illetve a területalapú támogatásban figyelembe vett terület mértékéig vehető igénybe.

A Burley és Virginia dohány támogatása termeléstől elválasztva, a mezőgazdasági termelő rendelkezésére álló történelmi bázisjogosultsága alapján kerül megállapításra.

A támogatás fajlagos összege Burley dohány esetében 84 800, Virginia dohány esetében 244 500 forint történelmi bázisjogosultságonként.

A GOMBATERMESZTÉS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI

Uniós támogatási források felhasználásával akár duplájára is emelkedhet a magyar gombatermelés 2020-ig. A jelenlegi évi 25-30 ezer tonnás termelés a 2014-2020-as uniós költségvetési időszak végére akár 50-70 ezer tonnára is bővíthető. Az ágazat termelési értéke így évi 30-40 milliárd forintos lehetne, a jelenlegi évi 15-20 milliárd forinttal szemben. A foglalkoztatottak száma pedig 6-8 ezerre nőhet, a mostani 3-4 ezerről. Ez utóbbira az nyújtana lehetőséget, hogy a gombatermelés rendkívül kézimunkaerő-igényes, és egyúttal képzetlen emberek foglalkoztatására is lehetőséget nyújt. Gazdasági szempontból az is kedvező, hogy a termelésben jelentős mennyiségű mezőgazdasági hulladékot - ló- és csirketrágyát, valamint szalmát -

használnak fel a szükséges komposzt előállításához.

A termelési többlet a belföldi gombafogyasztás növelése mellett, az export bővítését is megalapozhatja. A hazai gombatermelés mintegy felét értékesítik külföldön. Főként a környező országokban - Ausztriában, Szlovákiában, Romániában - kelendő a magyar gomba, de eladható Németországban és Franciaországban is.

A tervezett elképzeléseket a magyar zöld-ség-gyümölcs ágazat fejlesztési stratégiája részeként lehetne megvalósítani 2020-ig. A kitűzött célok eléréséhez becslések szerint összesen mintegy 25-30 milliárd forintos fejlesztésre volna szükség.

AZ ANYAJUHTARTÁS TÁMOGATÁSA

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 2014 júliusában folytatta az anyajuhtartás de minimis támogatások kifizetését.

A mostani kifizetés keretében a Hivatal összesen mintegy 500 millió forintos támogatást utal át mintegy 1500 állattartó részére.

A nemzeti forrásból finanszírozott támogatási jogcímenre rendelkezésre álló keret több mint 2,1 milliárd forint.

Ebből a szóban forgó kifizetéssel együtt, már mintegy 1,5 milliárd forintot megkaptak az érintett gazdálkodók.

KIS FALVAKBAN EREDMÉNYESEN

Sokféle módon lehet megtartani, eredményes vállalkozássá tenni egy termelő közösséget. A magyaratádi Barátság Szövetkezet vezetése a hagyományos termelés, a kiegyensúlyozott fejlesztés, a konzervatív pénzügyi gazdálkodás eredményeként a saját termelés mellett a környező kistalajokban sikeresen integrálja a mezőgazdasági kistermelőket is. Minderről Lackovics Sándor, a szövetkezet elnöke beszélt.

Az eredményes tevékenység többek között a finanszírozó pénzintézettel kialakított segítő viszonynak is köszönhető. Nem véletlen, hogy a szövetkezet elnöke ezzel kezdte a vállalkozás bemutatását.

- A banki kapcsolattartónk hívta fel a figyelmemet arra, hogy a Növekedési Hitelprogram adta támogatási lehetőségeket kihasználva kedvező alkalom mutatkozik gépvásárlásra. Annyira jók voltak a feltételek, hogy először nem akartam hinni a fülemnek - mondja Lackovics Sándor, érzékeltetve, hogy mennyire naprakész az együttműködés az Erste Bankkal. - Régi álmunk volt, hogy egy 160 LE és egy 240 LE teljesítményű erőgépet újra cseréljünk, illetve a már régen hiányzó rövid tárcsát is vásároljunk. Gyorsan ajánlatokat kértem a gépforgalmazóktól.

Ma már a gépudvarban vannak a traktorok a munkagépek és a kombájnok társaságában. Amint a szövetkezet elnöke elmondta, sok éves együttműködés gyümölcse ez a korrekt viszony a bankkal. A korábbi számlavezető bankkal bírósági perig fajult a kapcsolatuk, ami miatt odáig jutottak, hogy már-már veszélybe került az új szárító építése, amire pedig életbe vágóan szükség

volt, hiszen a régi tíz tonna kapacitású szárító már a három kombájn által betakarított terménnyel nem tudott lépést tartani. Az új húsztonnás szárítóra pályázati pénzt nyert a szövetkezet.

Most a gépek cseréjére került sor. Amint a szövetkezet elnöke elmondta, ez is régi tervek voltak. Nem véletlen, hogy ilyen gyorsan reagáltak a bank ajánlatára.

- Mivel mi nem csak a szövetkezet földjeit műveljük, hanem szolgáltatásként gépi bér munkát is vállalunk, fontos, hogy a gépek folyamatosan munkára készen álljanak. Az már számolás kérdése, hogy mi az olcsóbb: a régi gépek karbantartása, vagy az újak törlesztőrészeleteinek fizetése. Emellett - és talán nekünk szerencsénk is volt ebben - fontos tényező, hogy az új gépek kevesebbet fogyasztanak. Az még külön szerencse, hogy az új gépeinkbe napi nyolcvan liter gázolajjal kevesebbet tankoltunk a másik hasonló típushoz képest. Hektáronként öt literrel verik az őszi mélyszántásban ugyanazzal az ekével a többi típust. Úgy érzem, hogy a véletlen is, meg a bank hozzáállása is segített abban, hogy csökkenthessük a költségeinket. Pontosan érzik a szövetkezet helyzetét, tudják,

hogy mire van a legnagyobb szükségünk. A korábbi pénzintézettel kialakult jogi vita idején állt mellénk az Erste Bank. A pályázatokhoz biztosította a hitelt, és folyószámlahittel is rendelkezésünkre áll. Természetesen a hitelek mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. Jó, hogy van ez az intézmény, mert a bankok is lojálisabbak, szívesebben hiteleznek, ha igénybe veszem a készfizető kezességet. Nyilván ez egyfajta biztonságot jelent a pénzintézetnek is.

Az indulásról a következőket mondta a szövetkezet elnöke.

- Ez a szövetkezet három település - Patalom, Magyaratád, Rácegres - szövetkezetének egyesülésével jött létre. A rácegresi szövetkezet fuzionált a magyaratádival, és a patalomi később lépett be. A rendszerváltás kor ugyanúgy, mint a többi közös gazdaság esetében felmerült a megszűnés, más működési forma választása, de mi a sűrűn változó jogszabályok ellenére, - a szövetkezeti törvénynek eleget téve - maradtunk szövetkezet. Az viszont tény, hogy a földtulajdonosok termelő kedve megnőtt, kevés föld maradt a szövetkezet közös tulajdonában, az 1850 hektárból, 220 hektár lett. Az igazsághoz tartozik, hogy a kárpótlás után az elődöm, a szövetkezet akkori vezetője kivette az őt illető földterületet, és önállóan kezdett gazdálkodni. Ezután mindenki úgy gondolta, hogy ha neki megéri, akkor én is kiviszem a földem. Azt azonban látták, hogy kis nád-rágszj parcellákon nem lehet termelni, ezért maradtak a nagytáblák, benne a szövetkezeti nagyobb területtel, és mellette több kicsi tulajdon. 2006-ban, mikor ebbe a beosztásba kerültem, egy komoly privatizációs szándék indult meg, ami végül a Pécsi Ítéltábla határozatával fejeződött be, ami szerint a közös gazdaság a tagok tulajdonában maradt.

„Természetesen a hitelek mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. Jó, hogy van ez az intézmény, mert a bankok is lojálisabbak, szívesebben hiteleznek.”

Lackovics Sándor

Mindez kevés lehetett az életben maradáshoz, hiszen korábban megcsappant a közös terület. Mivel bővítették a tevékenységüket?

- A szövetkezet profilt váltott, egy termelési és értékesítési integrációt alakított ki, amelyben szolgáltatásként ellátja a magán földtulajdonosok gépi munkáját, a beszerzést és az értékesítést is. Az integrált terület 2400 hektárig is felmegy, ebből a területből 860 hektáron az első munkától a termény értékesítéséig mindent a szövetkezet végez, a többinél csak besegítünk a szántóföldi munkákba, például: növényvédelem, betakarítás. Így végül is a szolgáltatás lett a szövetkezet fő profilja, ami azt jelenti, hogy 85 termelővel vagyunk kapcsolatban, és 50 kilométeres körzetben látjuk el ezt a tevékenységet. A törvények most egy kft. létrehozására kényszerítenek bennünket, mivel a szövetkezetben keresztül történik az őstermelők finanszírozása, és a szövetkezetben keresztül értékesítik az integrációba tartozó gazdák a terményeiket. A nem mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel meghaladja az ötven százalékot, ami kizárna bennünket több pályázati és egyéb lehetőségéből. Így szét kellett választani a tevékenységet, alakítottunk egy kereskedő kft.-t is.

Azt látni, hogy a nagy gazdaságok leszűkítik a tevékenységüket néhány növény termesztésére, így kevés embert kell foglalkoztatni, azzal meg már senki nem törődik, hogy mi lesz velük télen. Összefér ez a szövetkezeti elvekkel?

- Kétségtelen, hogy van ilyen törekvés. Nálunk is korábban volt állattenyésztés, csirkét, marhát, sertést tartott a szövetkezet, azonban a gyenge jövedelmezőség miatt felszámoltuk. A növénytermesztés kevesebb embernek és szezonálisan ad munkát, de nekünk nem az a célunk, hogy az alkalmazottakat csak egy kis ideig foglalkoztassuk, törekszünk arra, hogy télen is megtartsuk azt a munkaerőt, amire aztán biztos számíthatunk nyáron, vagy ősszel. Ezért nem teljesítménybérezés van a szövetkezetben, hanem állandó fix fizetést kapnak a dolgozók. Én személy szerint soha nem voltam megelégedve a teljesítménybérezéssel. 1985-ben, amikor ide kerültem, divat volt a teljesítménybérezés. A gépeken meg is látszott, rövid idő alatt sokat akarnak keresni az emberek. Nyáron, meg ősszel tudtak keresni, de télen nem kaptak semmit, érthető, hogy lehajtották a gépeket. Mi úgy oldottuk meg, hogy három év átlagkeresetét számolva, fölfelé kerekítve kialakítottuk az átlagbért, amit télen is megkapnak.

Szinte mindenütt azt tapasztalni, hogy a kisebb földtulajdonosok sokszor csak a pénzt nézik, és nem foglalkoznak a jövővel, konkrétan a talajerő fenntartásával, pótlásával. Önöknél ez a jelenség miként mutatkozik meg. Van-e rá ellenszer?

- Nagyon nehéz fenntartani a talaj termőképességét. A földtulajdonosokat valóban a pénz érdekli, nem forgatnak vissza a bevételből a talajszerkezet javítására, a talajerő pótlására akár műtrágyázással, akár más módszerrel. Volt olyan önálló területen gazdálkodó, akinek átlagban nyolc tonna búza

termett hektáronként, mi értékesítettük, tudjuk mekkora bevétele volt, mégsem forgatott vissza egyetlen fillért sem, sőt még a szalmát is eladta a földjéről. A talajok el-szivárosodnak. Nagy gond. Aki velünk közös táblában van, kénytelen viselni a szakszerű termelés és talajerő pótlás költségeit. Mi visszaforgatjuk a szármaradványt a talajban, és baktérium készítményekkel erősítjük a talajéletet. A támogatás feltétele az ötévenkénti talajvizsgálat. Megmutatom mindenkinek az eredményt. A vetéskori műtrágya kijuttatást úgy szabályozzuk, hogy megpróbálunk olyan műtrágyát a növény sor mellé rakni, ami javítja a talajerő utánpótlást.

Végül arról érdeklődtünk, hogy miként látja az elnök a szövetkezet jövőjét, milyen fejlesztési elképzeléseik vannak.

- Folyamatosan frissíteni kell a gépparkot, mert ebben a szolgáltatási rendszerben fontos, hogy a gépek állandóan üzemképesek legyenek. A létszámot mindenképpen szinten kell tartani, nem csak azért, mert a pályázatban bevállaltuk, hanem egy szövetkezetben kötelesség is, megpróbáljuk úgy szervezni a tevékenységünket, hogy az emberi munkaerő hatékonysága növekedjen. És fiatalítani kell. Vettünk fel négy fiatalot, láthatóan nem lesz velük probléma. Szívesen jöttek, ami nagy öröm, mert korábban azt tapasztaltuk, hogy inkább eltávolodtak, mert szégyellték, hogy a mezőgazdaságban dolgoznak. Ezen kívül, ha pályázati lehetőség lesz, fejlesztünk, de mértékkel, mert arra is kell figyelni, hogy meddig ér a takaró.

NÖVEKVŐ SERTÉSÁLLOMÁNY – AZ ÁFACSÖKKENTÉS SZEREPE

A Központi Statisztikai Hivatal által a közelmúltban közzétett adatok szerint a sertések száma 3,1 millió volt 2014. június 1-jén. Ez a 2013. decemberi állománynál 82 ezerrel, az egy évvel korábbinál pedig 204 ezerrel több. Az anyakocák létszáma egy év alatt 7 ezerrel nőtt, és ezzel 200 ezres szintet ért el. Az állomány emelkedésében minden bizonnyal szerepet játszott az állattartási kedv növekedése is, de valószínűleg elsősorban a szektor fehéredése állhat a mögött, amelyben komoly szerepe lehet az élő- és a hasított félsertés áfája mérséklésének.

A sertésállomány csaknem két évtizednyi folyamatos csökkenés után két évvel ez-

előtt, a 2012. júniusi összeírásakor esett a hárommillió darabszám alá. Az ágazati szakértők számos alkalommal figyelmeztettek arra, hogy a magas áfa és az elterjedt feketegazdaság miatt a statisztikában nem megjelenő állomány mértéke jelentős lehet. A feketekereskedelem visszaszorításának érdekében – a kormány 2013. novemberi döntése alapján – 2014. január elsejétől huszonhétől öt százalékra csökkent az élő- és a félsertés áfakulcsa.

A kormányzati intézkedést megelőző kalkuláció eleve számolt a sertésstartás érdemi fehéredésével. Az előzetes számítások szerint a 22 százalékpontos mérséklés az áfa-

bevételt csak kis mértékben befolyásolja. Az akkori számítások szerint a csökkentés bevezetés évében egyszeri 5-6 milliárd forint körüli áfabevétel-kiesést jelenthet, amelyet azonban részben kompenzálhat a szektor fehéredésének hatása. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet akkori számításai szerint az ötszázalékos áfa eredményeképpen a vágóhidak likviditási helyzete is javulhat. Az adó csökkentése ösztönözheti a feldolgozóipart a hazai sertések felvásárlására, hiszen a korábbiaknál alacsonyabb költséggel – forgóeszköz igény szinttel – juthatnak hozzá az élő állathoz. A kereslet növekedése esetén pedig akár több alapanyagot is fel tudnak majd vásárolni.

LEADER KIFIZETÉSEK

A LEADER jogcímek a helyi, alulról szerveződő kezdeményezések támogatására irányulnak, a benyújtott kérelmekkel kapcsolatos támogatási döntéseket a helyi közösségek hozzák meg. A támogatott projektek rendkívül sokszínűek, a helyi együttműködés keretében megvalósított mezőgazdasági gépbeszerzés mellett a tájhoz kötött és erdei termékek mintafarmja, illetve a módszertani rendszerközpontja elnevezésű oktatási projektek is részesülhetnek támogatásban.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal az elmúlt hetekben több lépcsőben, több mint két milliárd forint LEADER támogatás kifizetését hagyta jóvá.

A Hivatal 2014 júliusában egy csomagban közel 400 kedvezményezett esetében, mintegy egymilliárd forint támogatás kifizetését engedélyezte. A támogatott LEADER fejlesztések között található például a megújuló energiák hasznosítását bemutató mintatervezet létrehozása, borpince és préházépítés, a falusi vendégasztal tevékenység helyiségeinek kialakítása, kulturális és közösségi helyszínek, alkotóterek kialakítása. A Hivatal szintén 2014. júliusban egy másik csomagban további 390 kérelem esetében újabb kb. egymilliárd forint összegű támogatás kifizetését hagyta jóvá különféle LEADER jogcímekre.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

AGRÁRTÁMOGATÁSOK KIFIZETÉSE – ÚJ INFORMÁCIÓS RENDSZER

A közelmúltban mutatták be az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program keretében megvalósult Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszert (MeKIR). A fejlesztéssel lehetővé vált, hogy a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és társszervezetei számára releváns adatok közösen jelenjenek meg. A Közös Agrárpolitika 2014 és 2020 közötti finanszírozási periódusában ugyanis alapkövetelményként fogalmazódik meg az ügyintézés egyszerűsítése, a bürokrácia csökkentése, amelynek alapja egy jól működő és jól használható adatbázis. Ez az adatbázis a most létrehozott Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszer.

A Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszer létrehozásának alapvető célja volt a mezőgazdasági földterületekre, objektumokra és eszközökre vonatkozó főbb adatbázisok egységes vonatkoztatási rendszerben megvalósított átjárhatóságának és lekérdezhetőségének megteremtése.

Az új rendszer megkönnyíti a közigazgatás ágazati szereplőinek, továbbá az agrárkutatók résztvevőinek munkáját a feldolgozott információk hozzáféréseinek megteremtésével. A rendszer megalapozottabbá teszi és felgyorsítja az agrárkifizetések folyamatát.

A Mezőgazdasági és Környezeti Információs Rendszer projekt konzorciumi formában valósult meg, amelynek vezetője a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal volt.

A konzorciumi tagok között található a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a Földművelésügyi Minisztérium.

Együttműködő partnerként pedig a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. vett részt az információs rendszer létrehozásában.

ÚJ SZÉCHENYI TERV – A ZÁRÓ KIFIZETÉSI IGÉNYLÉS BENYÚJTÁSÁNAK MÓDOSULÓ HATÁRIDEJE

A Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) keretében 2013-ban és 2014-ben benyújtott egyes pályázatok esetében, a projekt megvalósítást megkönnyítendő, módosult a záró kifizetési igénylések végső határideje.

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent azon pályázati kiírások esetében, amelyeknél a pénzügyi elszámolás (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2014. június 30. volt, és a pályázónak a támogatást még 2013-ban ítélték meg, a határidő 2014. december 31-ére módosul.

Az érintett pályázati felhívások az alábbiak:
• GOP-2011-1.2.1 Akkreditált innovációs klaszterek közös technológiai innovációjának támogatása;

- GOP-2011-2.1.1/KHG Komplex vállalati technológiafejlesztés mikro-, kis- és középvállalkozások számára;
- GOP-2012-2.2.4 Mikro-, kis- és középvállalkozások munkahelyteremtési képességének támogatása;
- GOP-2012-3.3.3 Mikro-, kis-, és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása;
- GOP-2012-3.5.1/C Esélyegyenlőségi célcsoportok a gazdaságban – hátrányos helyzetű, elsősorban roma munkavállalók integrációja a munkaerőpiacon;
- GOP-2011-3.2.1. Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése.

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent, azon pályázati kiírások esetében, amelyeknél a pénzügyi elszámolás (záró

kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2014. június 30. volt és a pályázónak a támogatás 2014-ben ítélték meg, a határidő 2015. június 30-ára módosul.

Az érintett pályázati felhívások az alábbiak:
• GOP-2012-1.3.1/D Beszállítói programok;

- GOP-2011-2.1.1/KHG Komplex vállalati technológiafejlesztés mikro-, kis- és közép-vállalkozások számára;
- GOP-2012-3.3.3 Mikro-, kis-, és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása;
- GOP-2011-3.2.1. Logisztikai központok és szolgáltatások fejlesztése.

MAGYARORSZÁG ÚJ REGIONÁLIS TÁMOGATÁSI TÉRKÉPE

Az Európai Bizottság 2013. június 19-én fogadta el a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó új regionális támogatási iránymutatást, amely rendelkezik a regionális beruházási támogatásra jogosult régiók kiválasztásának szabályairól, és térségenként meghatározza a támogatás engedélyezett maximális mértékét.

Ennek alapján dolgozta ki minden tagállam - így Magyarország is - a regionális beruházások állami támogatásának mértékéről szóló koncepciót, a regionális támogatási térkép tervezetét, amelyet 2013. november 13-án bejelentett az Európai Bizottságnak. Magyarország új regionális támogatási térképét többszöri egyeztetést követően az Európai Bizottság 2014. március 11-én hagyta jóvá.

2014. július 1-jén pedig hatályba lépett Magyarország új regionális támogatási térképe, az a regionális besorolás, amely az európai uniós előírások alapján behatárolja az adható támogatások arányát a 2014-2020-as időszakra.

Az uniós szabály szerint a kevésbé fejlett régiók - ahol az egy főre jutó vásárlóerő paritáson számított GDP nem haladja meg az uniós átlag 75 százalékát - egész területén engedélyezett a támogatás nyújtása. A támogatási intenzitás maximális értékét a vásárlóerő paritáson számított egy főre jutó GDP 2008-2010 közötti átlaga alapján határozták meg. Az elszámolható költségek százalékában meghatározott maximális támogatási arányok a nagyvállalatoknak adható legnagyobb támogatási mértéket jelentik.

Magyarország esetében a 2007-2013-as időszakban hatályos támogatási térképhez képest a közép-dunántúli és nyugat-dunántúli régióban 5-5 százalékponttal 35, illetve 25 százalékra csökken a támogatási intenzitás mértéke. A regionális támogatások lehetséges maximális mértéke változatlanul 50 százalékos Észak-Magyarországon, az Észak-Alföldön, a Dél-Alföldön és a Dél-Dunántúlon. Közép-Magyarországon Budapesten a nagyvállalatoknak beruházási támogatás nem adható, akárcsak Pest megye települései egy részén (például Budakeszi, Budaörs, Vác stb.).

Pest megye további 82 településen (például Gödöllő, Érd, Vecsés, Dunaharaszti stb.) 35 százalékra nő az intenzitás mértéke a 2007-2013 közötti időszakban hatályos 30 százalékhoz képest. Másik négy pest megyei településen (Solymár, Piliscsaba, Pilisvörösvár, Pilisjászfalu) pedig 20 százalékra mérséklődik a maximális támogatási mérték.

A területi besorolás alapján meghatározott támogatási intenzitások - a szállítási ágazat és a nagyberuházások kivételével - a kisvállalkozások beruházásai esetében 20 százalékponttal, a középvállalkozások beruházásainál 10 százalékponttal növelhetők az ország valamennyi térségében és Budapesten is. A regionális nagyberuházásoknál az alkalmazható maximális támogatási intenzitás az 50 millió euró elszámolható költségrézig a területi besorolásban meghatározott mértékkel megegyezik, az 50 millió euró és a 100 millió euró közötti elszámolható költségrézre annak ötven százaléka, a 100 millió euró feletti elszámolható költségrézre pedig 34 százaléka maradt, a korábbi hétéves időszak támogatási lehetőségeivel egyezően.

UNIÓS PÁLYÁZATOK - VÁLTOZÓ ARCULATI ELŐÍRÁSOK ÉS TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK

Az európai uniós forrásokra támaszkodó 2014-2020. évi fejlesztési program a „Széchenyi 2020” nevet kapta. Ehhez kapcsolódva 2014. július közepétől új arculatot kapnak az európai uniós támogatásból megvalósuló projektek. Egyúttal a korábbiakhoz képest jelentősen egyszerűsödnek, felhasználóbaráttá válnak a pályázók tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó szabályok is. A támogatást elnyerők tájékoztatási kötelezettségei, valamint az új arculati előírások a Széchenyi 2020 Kedvez-

ményezettek Tájékoztatási Kötelezettségei (KTK) útmutató és arculati kézikönyvben találhatóak.

A pályázati gyakorlatnak megfelelően a nyertes pályázati projektek megvalósítása során a támogatási szerződés megkötésének időpontjában hatályos KTK útmutató szerint kell eljárni. Így azon projektek esetén, amelyeknél a támogatási szerződés megkötése a mostani KTK útmutató hatálybalépése előtt megtörtént, ott a korábbi KTK előírásai

az irányadóak. A már benyújtott, értékelés előtt, vagy értékelés alatt álló pályázatok esetében, illetve a már támogatási döntéssel rendelkező (támogatási szerződéskötés előtt álló) projektek esetében - tekintettel a már megtervezett kommunikációs feladatokra és az azokhoz kapcsolódó költségekre - a korábbi KTK-ban foglalt feladatok teljesítése kötelező. A 2014. július közepe után benyújtott pályázati projektek esetében viszont a Széchenyi 2020 arculati előírásait kell majd alkalmazni.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Sullay Viktória | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető